

Datum

8 april 2024

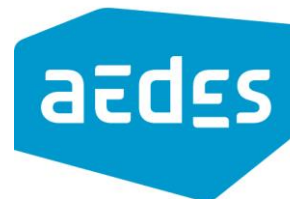
Kenmerk

BBPZ/MvR/RBos/24-023

vereniging van
woningcorporaties

Aan

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de vaste Kamercommissie BiZa

Onderwerp

Wetsvoorstel Vereenvoudiging Huurtoeslag (Kamerstuk 36311)

Geachte Kamerleden,

In uw Kamer ligt het Wetsvoorstel Vereenvoudiging Huurtoeslag te wachten op plenaire behandeling. Bij brief van 25 maart jl. heeft minister De Jonge de kritieke data voor behandeling aangegeven. Het wetsvoorstel moet voor 1 juli 2024 door beide Kamers zijn behandeld en aangenomen om tijdig in werking te kunnen treden. Aedes en Woonbond dringen er bij u op aan om het wetsvoorstel dan ook spoedig te behandelen, zodat de kwetsbare doelgroep van huurders niet nog langer hoeft te wachten.

In deze brief nemen we u graag mee in onze visie op de vereenvoudiging van de huurtoeslag.

In het kort

1. In het voorstel dat er nu ligt, zien we goede dingen (het schrappen van de liberalisatiegrens als harde grens voor huurtoeslag en het omlaag brengen van de leeftijdsgrens naar 21 jaar) en zaken waar we zorgen over hebben (verhogen van de eigen bijdrage en het schrappen van de vergoeding voor servicekosten).
2. Los van dit voorstel, is het kabinet voornemens om de eigen bijdrage de komende jaren te verhogen om de wet betaalbare huur en de wet regie op de volkshuisvesting te bekostigen. Aedes en Woonbond vinden dit principieel onjuist.
3. Het kabinet lijkt nog steeds het voornemen te hebben om de huurtoeslag op termijn af te schaffen. We lezen dit ook terug in diverse verkiezingsprogramma's. Dit baart Aedes en Woonbond veel zorgen. De huurtoeslag is in de kern een goed werkend systeem. Bij een kostenneutraal alternatief gaan er veel mensen op achteruit (wat we ook bij het eerdere voorstel om normhuren in te voeren zagen. Gelukkig is dit voorstel geschrapt). Als de politiek dit wil voorkomen, kost dat jaarlijks vele miljarden euro's extra. Deze extra inkomensondersteuning is immers per definitie minder gericht dan de huurtoeslag.

Hieronder gaan we uitgebreider in op de bovengenoemde drie punten.

1) Vereenvoudiging huurtoeslag: goede stappen, maar ook zorgen

Met het wetsvoorstel dat de minister doet, wordt de huurtoeslag aangepast en vereenvoudigd. Aedes en Woonbond zien de huurtoeslag als een belangrijk en goed werkend systeem. Dat neemt niet weg dat er aanpassingen denkbaar zijn.

Goede stappen...

Het schrappen van de liberalisatiegrens is een goede maatregel. Hierdoor wordt voorkomen dat iemand met een huur nét boven de liberalisatiegrens helemaal geen huurtoeslag meer krijgt. Ook de verlaging van de leeftijdsgrens voor beperktere huurtoeslag – tot de kwaliteitskortingsgrens van 454 euro – naar 21 jaar is een goede zaak. Veel jongeren van 21 jaar en ouder huren een woning die duurder is dan 454 euro, omdat ze bijvoorbeeld al werken of samenwonen. Het is goed dat deze huurders meer ondersteuning krijgen.

...Zorgen

Tegelijkertijd worden de kosten die deze maatregelen met zich meebrengen, weer bij huurders gelegd. De eigen bijdrage wordt met 4 euro per maand verhoogd. Dat klinkt als een klein bedrag, maar voor mensen die de eindjes al aan elkaar moeten knopen is dat veel geld. Het is bovendien ook slecht uitlegbaar dat de voordelen van bovengenoemde maatregelen, die slechts bij een deel van de huurtoeslagontvangers landen, door alle huurders, met de laagste inkomens, moeten worden betaald.

Ook worden bepaalde servicekosten niet langer subsidiabel. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor licht in gemeenschappelijke ruimtes of een huismeester. Met name huurders van appartementen zullen er hierdoor op achteruit gaan, soms een paar euro maar het kan oplopen tot 48 euro per maand. Hoewel Aedes en Woonbond snappen dat dit een vereenvoudiging is, zal het er voor sommige huurders voor zorgen dat zij financieel in de knel komen. Het is voor corporaties ook lastig om de servicekosten te verlagen. De kosten worden immers wel gemaakt. Als de corporatie er zelf voor moet opdraaien, heeft dit invloed op de investeringscapaciteit en raakt dit uiteindelijk ook de huurders.

2) Verhoging eigen bijdrage om wetten te bekostigen

Bovenop de verlaging van de huurtoeslag met 4 euro per maand uit dit wetsvoorstel, komt op termijn ook nog een verlaging van de huurtoeslag met 3 euro per maand als gevolg van de bekostiging van de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting en de Wet Betaalbare Huur. Dit werd op Prinsjesdag 2023 aangekondigd. Bij verder ongewijzigd beleid zal de huurtoeslag uiteindelijk dus zo'n 7 euro per maand lager liggen dan nu het geval is.

Aedes en Woonbond grijpen dit debat graag nogmaals aan om hun ongenoegen te laten blijken over deze maatregel. De Kamer nam eerder de motie Grinwis/Kuiken aan, waarin het kabinet wordt opgeroepen te zoeken naar een zodanige bekostiging van de wetsvoorstellen betaalbare huur en versterking regie op volkshuisvesting dat de huurtoeslagontvangers er in koopkrachtbeeld niet netto op achteruitgaan. Het is mooi dat deze motie is aangenomen, maar we zien nu dus toch dat huurtoeslagontvangers voor wijzigingen in deze wetten en de vereenvoudiging van de huurtoeslag zelf gaan betalen. Aedes en Woonbond benadrukken nogmaals dat het onuitlegbaar is dat huurders gaan betalen voor de uitvoering van twee wetten. Voor ons is het simpel: de eigen bijdrage van de huurtoeslag moet niet worden verhoogd.

3) Zorgen om voornemen om toeslagen af te schaffen

Tot slot staan we graag stil bij het voornemen uit het Regeerakkoord om de toeslagen, en dus ook de huurtoeslag, af te schaffen. De huurtoeslag is een goed werkend systeem. Het zorgt er voor, in combinatie met gematigd huurbeleid van corporaties, dat huurders met een laag inkomen in passende woningen en in leefbare buurten kunnen wonen.

De toeslag afschaffen en vervangen door generieke inkomensmaatregelen betekent ofwel dat veel mensen er op achteruit gaan, ofwel dat het de overheid heel veel geld kost om dit te voorkomen. Dat komt omdat de huurtoeslag heel gericht werkt. Iemand met een lage huur krijgt minder huurtoeslag, iemand met een wat hogere huur krijgt ook wat meer. Wanneer deze mensen beiden hetzelfde bedrag aan extra inkomensondersteuning zouden krijgen, gaat de huurder die in een wat duurdere woning woont er op achteruit, wat kan betekenen dat de woning onbetaalbaar wordt en iemand moet verhuizen. We zagen dit ook terug in de effecten van het voorstel om normhuren in te voeren. Het invoeren van een normhuur en het afschaffen van de huurtoeslag leiden tot vergelijkbare, desastreuze, effecten voor huurders.

Dat de ene persoon, binnen de grenzen van de sociale huursector, wat duurder woont dan de andere is niet zo gek. Neem gezinnen die een wat grotere en duurdere woning nodig hebben, of een verpleger die op een populairdere, en dus iets duurdere, plaats woont omdat dat dicht bij zijn of haar werk is. Als je wilt voorkomen dat deze mensen er op achteruit gaan maar tóch de toeslagen wil afschaffen, zul je heel veel mensen moeten overcompenseren. Immers: je kunt dan niet meer kijken naar welke huur iemand betaalt, of naar de vraag of iemand überhaupt een huurwoning (en geen koopwoning) heeft. Wij schatten in dat het vele miljarden kost om de huurtoeslag af te schaffen, maar niemand er op achteruit te laten gaan.

Het neemt niet weg dat terugvorderingen in de huurtoeslag een probleem zijn. Maar de toeslag afschaffen is te kort door de bocht. Het zou goed zijn als meer wordt ingezet op voorlichting en innovatie waardoor de overheid sneller het inkomen van iemand kan vaststellen. Daarnaast dient het bestaansminimum generiek te worden verhoogd, om de afhankelijkheid van toeslagen te verminderen. Aedes en Woonbond denken hier graag over mee.

Voor vragen over bovenstaande kunt u contact opnemen met Richard Bos via r.bos@aedes.nl of op telefoonnummer 06 51 92 60 72.

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Woonbond

Martin van Rijn
Voorzitter

Zeno Winkels
Algemeen directeur